

DEMAND NO. 54.—ADVANCES AND LOANS.

Q. Loans and Advances by State/Union Territory Governments.

“That a further sum not exceeding Rs. 2,39,58,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Loans and Advances by State/Union Territory Governments’.”

**PRIVATE MEMBERS' BILLS AND RESOLUTIONS
MYSORE PUBLIC MEN ENQUIRIES BILL, 1968**

Motion to circulate

Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—Sir, I beg to move:

“That the Mysore Public Men Enquiries Bill, 1968 be circulated for eliciting public opinion by 1st April 1969.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That the Mysore Public Men Enquiries Bill, 1968 be circulated for eliciting public opinion by 1st April 1969.”

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I have an objection to this. Instead of the Bill being sent for circulation, it may be taken directly for consideration by this House, and that is my objection.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—Sir, I oppose leave being granted.

Mr. SPEAKER.—Sri Nagappa has raised some objection. He is opposing from one point of view and the Hon. Minister Sri Puttaswamy may be opposing it from a different point of view.

Sri M. NAGAPPA.—The Hon. Member moving for circulation may please be asked.....

Mr. SPEAKER.—The mover of the Bill has requested under Rule 73(1) that it be circulated for the purpose of eliciting public opinion thereon. He has moved the motion and if any suggestion is there it can come up by way of amendment.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದು ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಲ್ಲ. ತಾವು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನನ್ನ ನೂಡನೆಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ, ಅಥವಾ ನಾಗ್ವಾಸವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ದ್ರಷ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ ಅಧಿಕಾರಗಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—If the Hon. member wants, I have absolutely no objection to repeat what I said. The Hon. Member sought leave of the House for circulation of the Bill for public opinion. I said: “I oppose leave being granted”.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periapatna).—Sir, Sri H. N. Nanje Gowda has sought leave of the House for circulating the Bill he has put before the House. He has not yet made any introductory speech as to why it should go for public opinion. Before that, the Hon. Minister for Parliamentary Affairs rises and says : 'I oppose leave being granted'. He is welcome to oppose it after hearing the mover. Even before he hears what exactly are the reasons in support of the motion, he has already made up his mind to oppose it. It is rather unfair.

Sri K. PUTTASWAMY.—I thank the Hon. Member Sri Channabasappa. Perhaps he did not notice what happened in this House ; he was facing me and he could not see the Hon. Member Sri Nanje Gowda. Sri Nanje Gowda moved the motion and resumed his seat, and therefore, I had the opportunity to say : 'I oppose leave being granted'. I cannot come in the way of the Hon. Member Sri Nanje Gowda making such remarks as are necessary in support of his motion.

4-00 P.M.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have not kept quite. Some members were saying something.

Mr. SPEAKER.—Mr. Nagappa wants to move it by way of amendment. For that, simply stating something is not enough,

Sri D. B. KALMANKAR.—Under Rule 73, there are two courses open. The Rule 73 reads as follows :

- (1) When a Bill is introduced, or on some subsequent occasion, the member incharge may make one of the following motions in regard to his Bill, namely :
 - (i) that it be taken into consideration by the Assembly either at once or at some future day to be then specified ; or
 - (ii) that it be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon.”

My submission is the Bill may not be sent for circulation, but it may be taken up for consideration provided the mover has no objection. He may be permitted to express his opinion on this point.

Sri M. NAGAPPA.—As per Rule 73 there are two courses open—one for consideration and another for circulation for the purpose of eliciting opinion. If it is moved for circulation, no question of debate arises. As soon as the motion for circulation is voted, the Bill goes for circulation. It can very well be seen from Sub-Rule (2) that :

“At this stage no amendments to the Bill may be moved, but if the member in charge moves that his Bill be taken into

(SRI M. NAGAPPA)

consideration, any member may move as an amendment that the Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon by a date to be specified in the motion.”

Here a member has to move an amendment for circulation and the mover has to accept the amendment for circulation and then it goes for circulation and again on a particular date, the Bill comes back for consideration in this House.

MR. SPEAKER.—The Bill requires recommendation of the Governor. The Governor has not given his recommendation. Therefore it cannot be moved for consideration.

SRI M. NAGAPPA.—I am sorry. At this stage whether the Governor's consent is necessary or not, is not the concern of the House. If it is for circulation I think there is no scope for debate and it will go on certain date. I will read Sub-Rule (3). It reads as follows:

(3) “On the day on which any motion that the Bill be taken into consideration by the Assembly either at once or at some future day is moved, the principle of the Bill and its general provisions may be discussed, but the details of the Bill shall not be discussed further than is necessary to explain its principles.”

Therefore the mover has to mention the date in the motion that this may be circulated. So Rule 73 (3) comes into operation after the Bill goes to circulation. In between that, there is nothing.

MR. SPEAKER.—The Hon. member will please read Rule 74 (3) It is very clear. It reads as follows :

“Where a motion that a Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon is passed, and the Bill is circulated in accordance with that direction and opinions are received thereon, the member in charge, if he wishes to proceed with his Bill thereafter, shall move that the Bill be taken into consideration by the Assembly and if such a motion is carried, the member shall further move that the Bill be referred to a Joint or Select Committee unless the Speaker suspends this Rule.”

Unless the House passes that motion, circulation is not possible. That is the position. Half an hour is allotted for this Bill. Now the time is exceeded. It is Extended by another half an hour.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗಾರೆದ್—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪ್ರೋಸ್‌ಲರ್ ಪಟ್ಟಿಕ್ ಮುನ್ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಪ್‌ರೀನ್‌ ಬಿಲ್‌ ಏಿದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಈ ನಭಿಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ ಸಮಯ ಏಿದೆ ಇದು ಭಾರಿ ಪಕ್ವವಾಗಿದೆ ಎನ್‌ತಕ್‌ಫಾಡ್‌ನ್ನು ನಾನು ಅಫ್‌ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟನಪ್ಪಾಯಿಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ಅಫ್‌ವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ

ವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥವರು ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಗಿದವನ್ನು ಬರದಿದ್ದಿರು. ಅದನ್ನು ತಿಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಕೆಲವರಿಂದ ಬುದಂಥಾಡ್ಡನ್ನು ವಾಸ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆರ್ಥಿಕಾಡಿಕ್ಕೂಂದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಧಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಶ್ರಯಾಕೃತಿ ಅನೇಕಣ ಅಂದು ಲಯಾಬಿಲಿಟಿನ್‌ನ್ನೇ ಈಚ್ಚೆಯಂತೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ವಿವರವನ್ನು ತರಿಸ ತಕ್ಷಂಥ ಕೆಲವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಮಾತನ ದ್ವಾರಾ, ಅವರ ಮಾತನ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜಂಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲದ್ದಂತಹವರ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಧಾರ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಕೆಂಪಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಈ ಮಾನೂದೆಯಂದ ಅವರಿಗೆ ನಕಾರು ಅರ್ದಿತಾ ಏಂಬ ಅಶೆಷನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗಾಡ್)

ಧನ್ಯುತ್ತಿರೂಪಾನಿನುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಂದು ಬಿಂದು ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನಂತಾನಂ ಕ್ರಿಷ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಂತಾನಂ ಕ್ರಿಷ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜೆಪಣಿ ಹೊರಿಸಿ ಒಂದು ಮನವಿನುನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಒಂದು ಕರ್ಮಾಣಿಯನ್ನು ನೇಮಾತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡವರನ್ನು ನಹ ನಂತಾನಂ ಕರ್ಮಾಣಿಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ತನಿಖಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಿಹುದಾಗಿತ್ತು. ಉಗ ಕರ್ಮಾಣಿ ನೇಮಾತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಯಿತು. ನಾನು ತಂದಿರುವ ಬಿಂದು ಪ್ರಕಾರ ಅಯೋಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೇ ಹೇಳಿಗೊಂಡನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇರುಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ತೆಗೆದರೆ ಯಾದರಿಂತೆ ಬೆಳಗಾತ್ಮಕೋಣೆ ಅದೇ ರಿಂತೆ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹೇಳಲು ವದ್ದಾನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣವೆಂತ ಬೆಳಗಾಲ್ಪ ಎಂದು ಅಶಿನುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬಿಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿರು ನಹ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಬಿಂದು ಇಂತಹ ನೂಕೆ ವೆಂದು ನೇನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತಿನಿಂದ ಪ್ರಕೃತವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮುಂತಿಗಳು, ಮುಂತಿಮಂಡಳದ ನದನ್ಯರು ಮತ್ತು ಅ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಇರುವಂತಹ ವಿಚಾರವಂತ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯುದು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೆಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅರ್ಥವಾದಿಕೊಂಡು, ಮನಗೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ನಹ್ಯದಬುಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವಿವಾದ ಶ್ರೀಪ್ರಮಾನ್ ಪ್ರಜ್ಞನಾಯಾಮಿಯವರಿಗೆ ಜಡೆಯುಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು, ಒಕ್ಕೆಯು ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಬಿಂದು ಪರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. Caesar's wife must be above suspicion. ಎಂದು ನೇನ್ ದಿವನ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅರಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಖಳಂಕರಹಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದಂತ ಬೆಳಗಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದಸಂತರ ವಾಸನ್ ಬಂದವೇಲೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಥಾರಾನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂದಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದಾರೆ ತಮ್ಮ ಅಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾನ್ಯನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾರೆಂದು ಪ್ರತಿತಿಫಲ್ಯಾಸಂದಿದೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿನುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಏರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗನುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Business Advisory Committee has allotted only half an hour for this Bill.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the Hon. Minister will agree that it will be sent for eliciting public opinion, I have no objection. This is a very important measure. Some members have to speak about it.

Mr. SPEAKER.—I only said that the Business Advisory Committee have allotted only half an hour. Hon. Members must also bear in mind that Mr. K.H. Patil is waiting to speak. If the House is agreeable to carry on this business further, I have no objection. Is it the desire of the hon. members to take another half an hour?

Sri K. PUTTASWAMY.—I think we commenced non-official business at 4 O' clock. It was agreed that we have to sit for 2½ hours for non-official business. I am not against any more time being given to this Bill. Only one thing that I wanted to submit to you Sir, is that

it will eat into the other non-official business. If the other Members have no objection, I will not come in the way.

Mr. SPEAKER.—I shall put it to the House. Is it the pleasure of the House to extend time for this item by half-an-hour?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

MR. SPEAKER.—Time is extended.

Sri D. B. KALMANKAR.—Since there are many Members who want to speak on this, I think time-limit may be enforced, Sir.

Mr. SPEAKER.—Member's Speeches and reply thereto should be over before 5 P.M.

ತೀರ್ಥ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಕನ್ನಬಹಳ್ಳಿ—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಜಾನತ್ತೀಯಲ್ಲ ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಜೀವನ ಬಹಳ ಹರಿಶುಳ್ಳ ವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಯ ಸರ್ವಸ್ಯಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯ ಸರ್ವಸ್ಯಾರ್ಥ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾತುರಾಗಿ ದಾರ್ಶನ. ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಾಸನ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣ ಎನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಿನ್ ಬೀರು ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸೈಕಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗ್ರಾಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಬೀಲ್ಲು ನೂ_ವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಕೊಡ ನಾಧ್ಯವಾದುದು. ಈ ತರಹದ ಒಂದು ಬೀಲ್ಲು ಆಗಾಗ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಕರಣಿಗೆ ಒಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಸುವಿವಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರುತ್ತದ್ದೇನೇ. ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಜೀವನ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರಣಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕತಕ್ಕ ಇವರ ಏತೆ ನೇಡಿದರೆ ಇದು ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸರ್ವಸ್ಯಾರ್ಥಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಜೀವನ ಚನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾತುರಾತಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ದಾರ್ಶನ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇರಾಗಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮೇಂಬರಿಗಳ ಮೇರಿಯಾಗಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಗಳು ಬಿಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬಿದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಹೇಳಿದಾರರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಶಾಸನ ತಂದು ಇದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯ ಸರ್ವಸ್ಯಾರ್ಥ ಮೇರಾಗಲ್ಲಿ ಅಧಿವಾಜಿ ಇನ್ನಾರ್ಥ ಮೇರಿರಾದ್ದಿಗೆ ಅರ್ಥಾತ್ಗಳು ಬಿಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಪಾಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಇಂತಹ ಶಾಸನ ಚನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತರುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾಗಿ ತರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದರು ಇಂತಹ ಶಾಸನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಅಗ ಯಾವುದಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಬಿಂದರೆ ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕುವಿನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಆಗಾಗ್ಲೆ ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಜೀವನ ಚನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಜಂತಿಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಅಗಿಂದಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅನಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಕಾಲಿಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ತಪ್ಪತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಇದ್ದಿರಿಗೊಬಿರು ಪ್ರೇಪ್ಯಾಟ್ ನೆಡೆನುವುದೂ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೊಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಇಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಗವರ್ನರ್ಲೊಡನೆ ಕೊಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೇ. ಅವರೂ ಕೊಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ಅರ್ಥಕ ಎಂದು ನನ್ನೆ ವ್ಯೇಷಣಕ್ತ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಡಿತದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗವರ್ನರ್ವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ ಅವರೂ ಕೊಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೇವೆನ್ನಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಿ ಬನಪ್ಪ)

ఆదరే జంతక బంధు బిల్లు అనవశ్యక ఎందు అవర గమనకై ఇదువరేగూ తండ్రిల్లిరబహుదు. ఆదరే ఇల్లి ఒందు ప్రత్యే ఆగాగే బరుత్తురే ఇవే. అనేక వాన్య నదస్యరు బట్టచ భత్తాయి మాది ఇదర బగ్గె చెంక మాడిరు చుత్తు సావాజిలిక జీవనవన్ను లుత్తమా పడిపబేకు ఎందు హేళ్తుర్లే బరుత్తిద్వారే. నన్ను మాన్య ముఖ్య మంత్రగభు ఇల్లి మాతనాదుత్తు 1947నే ఇంపిలుందిలా ఎష్టోర్లో జనరు అవర ఆస్తిపాస్టిగభ బగ్గె ఏవరగమను కొణిప్ప దారే. ఆదరే ఇదర బగ్గె సెక్కు క్రుమ తేగెదుకొణిశ్శలు సరియాద శాసనప్పి ఎందు కేళిదిరే. హాగే యావ కాపవూ ఇల్లిదే ఇద్దర ఆగ సావాజినికిరింద ఆస్తిపాస్టిగభ పెంచియన్ను తరిసికొండు పను మాదుత్తిరి? ఇదన్ను నిప్పు ఆత్మ తృప్తిగాగి తరిసి ఇఱ్పి కొణిప్పత్తీరా? హాగే బేకాదరే ఇఱ్పుకొణిశ్శబహుదు. ఇదర బగ్గె నానేను హేళ్తు వెదల్లి. ఈ ర్మితయాదరే నిప్పు జనరన్ను యావ అధారద మేలే అవరల్లిరువ అస్తిపాస్టిగభ ఏవరగభన్ను కొదబేకేందు కేళ్తీరీ! ఇదక్కే శాసనబద్ధవాద అధికారివిధయే ఎందు నాను కేంబేకాగిదే. ఇదక్కాగి ఈ విషయా బట్టచ మహత్తుద్వాగిదే. ఇదక్కాగి ఆదిత సుధారణా నమితయవరు ఆంగే కేంద్ర సకారపదవిగి తిథారసుగభన్ను కఖలికసువాగ ఎల్ల రాజ్యదల్లిలూ రేలోకపాల ఎన్నుచ ఇన్నాటిష్టుప్రసిగభన్ను నేపుక మాదువుదు ఉత్తమ ఎందు సూజనె కశుకిష్టద్వరు. కేంద్ర సకారపదవరు ఈ సూజనె గభన్ను ఎల్ల రాజ్య సకారరగాగూ కశుకిష్టదాగా కేలపు సకారగభు ఇదక్కే బిషపుపై, కలపు బష్టిల్ల. ఇదరల్ల నప్పు మైనసారు రాజ్య సరకారపదవరు ఇదక్కే బష్టిపై హేదుచు బట్టచ విషాద సంగతి. సావాజినిక జీవన స్వస్తివాగబేకు ఇదన్ను మాది బేకు ఎన్నుచ ఆతుర ఇరతక్కపరు ఈ రీతి మాద్వారే. ఆగ నన్న మేలే దొరుగాలే నాదరై బండల్ల అంతక అపాదనగభన్ను రుబువాతు పడినబేకాదరే జంతక యావు దాదరూ ఒందు వ్యవస్థే ఇల్లిదిద్వరే ఇదన్ను హేగే రుబువాతపడినవుదు? అదక్కాగి జంతహ బందు పట్టికో ఎక్కువైర్లో బిలో ఎన్నుచ కాసాను ఆదరే ఇదరింద ఎల్లరిగూ ఒంధు మాగఫ సిగుత్తదే చుత్తు స్వస్తివాద అడిత నాసలు అనుకూలవాగుత్తదే. ఇదక్కాగి జందు దేశదల్లి ప్రజాసత్తే లుఖియబేకాదరే చుత్తు ఇదక్కే మాన్యతే ఇద్దర నావు ఇదక్కే విరోధవాగి బరకూడదు. ఇదక్కే బదురాగి ఇదన్ను జారిగి తరలు అను కూలచాగుపంతి మాది తన్నూలక ఈ దేశదల్ల సావాజినిక జీవనదల్లరువ మంత్రగభ హాగే ఇన్ని తరిగి అనుకూలవాగువంతి మాదుభుము. ఇదరల్ల అధికారిగభ ఏకారిదల్ల మాతనాదువదు అప్పత్త, కోఆరపేటిషన్ ఇన్నాటిష్టుప్రసాగల్ల హాగూ సావాజినిక జీవనదల్ల సాపైిక సంపేతిగల్లిరువ అధ్యక్షరు హాగూ ఉచాధ్యక్షరుగభు ఇరుతారై. ఇపోతు నమ్మ రాజ్యదల్ల సుమారు ఇష్టిత్తు నావిరింద సలవత్తు నావిరింద వరీగి కోఈ అపరేషన్స్ ఇన్సిట్యూషన్స్గాళివే. ఇల్లి కేలన మాదువచరెల్ల సావాజినికరు. ఇవర బగ్గె దొరుగాలు బందే అదన్న విషాదాలే మాదువచరు యారు? సావాజినిక సంపేతిగూడ తాల్లికు బోదుఁగాగ కొగూ పంచాయితిగభ జీమిస్సన్నరూ ఇరుతారై, కీగిర్చువాగ ఇంధ మసాదేయన్ను తరువురు బేదే ఎందు వాన్య మంత్రగభు హేళ్తమాదు న్యాయవే? If this is the attitude, I am sorry you will not be helping to reconstruct this country on democratic lines and upon socialistic principle. సాయి ఆగ నాను అరిక మాడికొణ్ణుపడు ఇష్టే. ఇదన్ను వాపన్ను తేగెదుకొణిశ్శబేకాదరే నమ్మ మాన్య సిద్ధిఏరష్టనవరు హేళ్ది హాగే సావాజినికర అభివృయుదల్ల ఇదు బేదే ఎందరే, నాచే ఒష్టికొండు వాపన్ను తేగెదుకొణ్ణుత్తేయే.

4-30 P.M.

Sri K. PUTTASWAMY.—Here in the definition it is said : “a non-official office-bearer of any description in any of the public institution or undertaking”. Public institution and undertaking is defined as an institution where Government interests are involved. I think with the

experience that the hon' Member is having, he knows there are several hundreds of co-operative institutions in which Government's interests are not at all involved. Therefore, I ask if he includes them also.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am sorry the Minister is creating another occasion for me to contradict his views. Public institution where public money is involved.

Sri K. PUTTASWAMY.—There are co-operative institutions where Government interests are not involved.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If the principle is agreed to, we have no objection to amend it.

Sri H.M. CHANNABASAPPA.—Public moneys are to be safe and it is one of the institutions which handles public money.

ನಾನು ಪ್ರಾಚ್ಯನಾಡ್ಯಾಯವರೆಗೆ ಅರಿದೇ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಏಕೈ ಕಾಲುರಾಗಿ ದೇವೋ ಅಷ್ಟೇ ನೀವು ಕಾತುರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಅಗಬೆಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಖ್ಯೆಯಲು ನಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಾರ್ವಜುಕರ ಹಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಾಂತಿಕಂಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಬೂಣಿನಂ ಬಿಲುತ್ತದೆ, ಏಲಿಟರಿ ನೆಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಬೇಕೊದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ, ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದರಕ್ಕಿಷ್ಟರೂ ಈ ಒಂದು ಏಷ್ಟು ಯಿನ್ನು ಶ್ರಯೇಳಿಸುವುದು ಬಳಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಇಂಬಂದೂ ಬೇಕೆಂದರೆ ನೀವು ಹೋಗುವ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಿಕತ್ವಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸೀಪಾಸಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಮೇಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಲೋಕಪಾಲ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಸ್ವ ನೇರುಪಕಾರಿ ಮಾಡಿದೆ ಏಷ್ಟು ಯಿನ್ನು ವಿರತಕ್ಕೆ ಒಷಿಷ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಅದನ್ನು ಒಷಿಷ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಮಾಡೇ ಕಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರಿತಿ ತೀವ್ರಾರ್ಥನ ವಿಶಕ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ! ಅದು ದರಿಂದ ನಾನು ಏನು ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಅನಾಯಿಕತ್ವಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳುವೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಯಿ, ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಇರಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರು ಮುಖಿಂದರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿಗಟ್ಟಿ ಕಣವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಘರ ನಾಧರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರು ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾರ್ವಜುಕರು ಅರೋಕ್ಯಾಂಗಿಗಳನ್ನು ಪಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಸತ್ಯಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀವು ಕಸಿದು ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೇಬುವಾದದ್ದು ಬೇರೆಯಾವಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪಾಲ್ರಫ್ ಮೇಂಟರಿ ಮಾನಿಸ್ಟ್ರ್‌ರಾದರಿಗೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾದುದರಿಂದ ನೀವು ಮೊಷ್ಟ ವೇದಿಲು ನಿಮ್ಮ ಕಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಈ ಮಾನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಗೌಪ್ಯರೂಪರವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕೆಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೇಳಿಸ್ತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಗ ಈ ಸಾನುಡಿಗೆ ನಾವು ನೀವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಪಾನ್ ಮಾಡೋಣ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೇರೆ ದಾರಿಗೆ ಬಯ್ಸಿಕಾಡು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† **Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—Sir, I must first of all congratulate my young friend Sri H. N. Nanje Gowda who in my opinion, has rendered a great service to the State and brought this useful measure. What was due from the Government, he has done. We have been seeing in this country that public life is so polluted by all sorts of scandal mongering. Some kind of distorted version, whether wrong or right are given. Caeser's wife must be above suspicion. Similarly whoever might be in office, must be above suspicion. We have the definition of Johnson of politics. That definition is that politics is the last refuge of a scoundrel. Unfortunately, in this country or any other country politics and politicians are bound to be so willy-nilly in. Now what has

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

happened is, supposing a person does not get a contract or his contract is rejected then and there, he goes on talking that so and so is corrupt and somehow it sticks. Even falsehood as in the days of Hitlers Regime, if it goes on being repeated, the country begins to believe. Here is a golden opportunity given to you to see that this kind of clouds are cleared and all the cobwebs are removed. If you do not become amenable to Some kind of enquiry at this stage, I may say even after our deaths—because we are bound to die one day or the other—enquiries may be conducted by some persons. Therefore, please see that our future generation is not blacked by this, If any body complains let it be enquired and and let there be grand clearance then and there and let it be proved and whether he is corrupt or not. Otherwise it has become a mockery nowadays. In the previous administration sometimes they said they would enquire and afterwards they said that they did not say so. Such a thing will not cut much ice. If you feel the pulse of the country, nearly 99 per cent of the population will agree to this measure. If you feel it is not necessary or if you have any kind of *izath* or feeling that it must come from treasury benches then I will request my friend to withdraw or else. If you give me an assurance that you will bring in a measure like this, I will request my friend to withdraw this. Otherwise, we on this side stand cleared before the bar of public opinion. We throw a challenge. It is a pity that this morning or yesterday, the Chief Minister pleaded his helplessness and said that he could not compel us to furnish statement of assets. I cannot understand how the Chief Minister is as helpless as that. Therefore, let him be clothed with authority. Let him bring a law. If you want to do, better do it. Otherwise you will benign to hear criticisms that: here are people who by self-appointment have become their own judge, their own prosecutors, and they have become accused, prosecutor and judge—all people put to-gether in one man. This is not fair. This is not democracy. We find in British Parliamentary democracy, a Minister was dismissed for having received the presentation of a cigarette case. There are such instances in England. Therefore, my appeal is this. We are not making any complaint against Ministers only. There may be M.L.As. and Ex-M.L.As. who may be hundred times richer than Ministers. We know some people who had taken eight annas and one rupee for pursuing their education, are rolling in wealth ; they have got property worth Rs. 20 to Rs. 25 lakhs. Even such cases are there. Therefore, I suggest to everyone—whoever he is, whatever he is—he may be the tallest—welcome this wholesome measure, this very useful measure which my young friend shouldered to sponsor. The Government and our friends on the other side also should congratulate him and give him the fullest support.

With these few words, I support this measure.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಗ್ನೊಳ).—ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ನಮ್ಮತಯು ನೇಮುಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವವನ್ನು ಬಹಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿಡ್ಡಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿವಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಗ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತೆ ಏಕೆಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಏಷಾರ್ಥ ದು ವಾದಿದಾರೆ. ನಮಿತ್ಯಿ ಅಗಾಗರೇ ಏರಿಯ ವರ್ಚಾಗಳಿಂದ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಜಿಂಜಿಯಾಗಿ, ಅವರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡ ಹೋಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉಳಿಯನ ವಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರತ್ಯಾಧಿಮಾರಿ ಬೇರೆ ಸಿಫಾರಸನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರುತ್ತಕ್ಕ ವ್ಯಾಂಗಿತವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜ್ಞಿಕ ಬೀಂಬನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೊಕ್ಕಂತಹಾಗಿರ ಬೇಕು, ‘ಸೀನನ್ಸ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ಮ್ಯಾಂಬ್ ಬಿ ಎಬ್ಬಿಂ ಸನ್ನಾರ್ಥಿನೆ’ ಎನ್ನು ವಂತೆ ಆ ರೀತಿ ವಾದದ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಾದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಗಾಂಧಿಯಿವರ ತರಹ ವಾದುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಮ್ಮ ಪತ್ತೆವನ್ನು ತಾವೇ ಶೋಧನ ವಾದಿ ಅವರೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಚ್ಚಿ ಹೇಳುತ್ತದ್ದರು. ಹುಡುಗಾಗನವಿಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಜನ ಇವೆತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಅದುದಿರಿದ್ದ ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ ನಾಲ್ಕು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗಷ್ಟನಷ್ಟು ರಾಗಲೇ ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿಸಿ ಕಣ್ಣಿರು ಸುರಿಸಿ, ಬೆಕ್ಕಿನಂತ ನಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಡಬೇಕು. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗಿರುವಪ್ಪು ಹೇಳಿಸ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲಯುಳ್ಳಿಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾಯಿದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ದೇಶವನ್ನು ಕೊಳ್ಳ ಹೊಡಿಯಲು ಹೊರಿಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥದ್ದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂಥದನ್ನು ನಿಲ್ಲನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಕಾರ ಬಂದಾಗ ಆ ನಕಾರ ಅಡಕ್ಕೆ ತಲೂರಾಗಿಲ್ಲ, ವೆರ್ಡಿಕ್ಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಸನ ನಂಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ, ಮಾಣಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶೇಕರಣಿ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಖಿತವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಃಕಿರ್ಯಾವಾದ ಇಂಥ ಅಕರಣಿಯಿಂದ ಬಂದಿತ ವಾಗಿ ಏನಿಂದ ನಿಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಎನ್ನುವದನ್ನು ನಾವು ಅಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಷೇತ್ರ ಆ ನಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡವಾದರೂ ಅತ್ಯ ಗೌರವವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜ್ಞಿಕ ಜೀವನದನಲ್ಲಿ ನಕಾರ ಅಡಕ್ಕೆ ತಲೂರಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಣಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದವರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಿಯ ಮದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ವ ಜೀವಿಕು ಇವರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶೇಕರಣಿ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥದಿಂದ ವಾದಿದಾರೆ ಅದನ್ನು ಜನ ನಂಬಿತ್ವಾಗಿ ಎನ್ನುವ ಕಾಲ ಹೇಳಿಯಿತು. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಕ್ಕೆನ ಪಾಲ್ಪಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಡವಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನಿಂದರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲದೆ ಅಡಿಕಾರ, ಅವರು ಹೋಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಿಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ, ತರುಣ ಮಿತ್ರರಾದ ನಂಭೆಗಳಾದರು ಬೆಳ್ಳಿಯಾಧೀಕ್ಷರಿಂದ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನಾದರೆ ನಾರ್ವಜ್ಞಿಕ ಜೀವನ ದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ದಾಗುವಂಥ ಮಾನುಷೆಯನ್ನು ತಂದಿದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಇದನ್ನು ನಾರ್ವ ಜೀವಿಕಾಫಿವಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಂದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಯಾವ ನಾರ್ವ ಜೀವಿಕರಿ ಇಂಥ ಮನುಷೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತ್ರಾತ್ಮ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವುದು ನಕಾರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಕಾರ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಜಿರುವವರು ಮಾತ್ರ. ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ‘ದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅನ್ ಬೆಂಟ್ ಅಫ್ ದಿ ಬಾಗ್’ ಆಗಿ. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಷಣ ಮಾಡಬ್ರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮನುಷೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕ ಬೇರೆ? ಏನಾಗಿ ಅತ್ಯ ಗೌರವ ಹಿಡಿದ್ದೀರೆ, ಇಂಥ ಮಾತ್ರಾನಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿದ್ದರೆ ಈ ಮನುಷೆಯನ್ನು ಈ ದಿನವೇ ಜಾಯಿಂಟ್ ನೇರ್ಲೋ? ನಮಿತ್ಯಿಗೆ ಕಳುಹಿದರೆ ಬಹುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮನುಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲಿಗ ಕಾಳತುಕೊಂಡು ಏಚಾರ ಮಾಡಿ 29ನೇ ತಾರೀಳಿನೊಳಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಲಪುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾವರೂ ಚ್ಯಾರ್ಟ್ಸ್ ಸೆಂಟ್ರ್ ರೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಪದಿ ಮಾಡೇಳಿ. ನಾರ್ವ ಜೀವಿಕಾಫಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವತ್ಸು ಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನು ಆತ್ಮಗೌರವವಿದ್ದರೆ ಆ ಮನುಷೆಯನ್ನು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇವೆತ್ತೇನೆ. ಬಹಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾಡಲು ಏಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪೆ ಪದುವಿಲ್ಲ. ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದೇಶ ವಾಂದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪೆ ಪದುವಿಲ್ಲ. ಅವೋತ್ತ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಾರ್ಯ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಾಧಿಮಾಡಿ ಬಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಜಂಟೀ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ನಮಿತ್ಯಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಏಪ್ಸ್ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಆ ನಂಭೆಯ ಮುಂದ ತರವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಕಾರ ಇದನ್ನು ಬಹಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ರಿತೀ ದಿ. ದೇವರಾಜು ಅರಸ್ (ಹುಟ್ಟನೂರು).—ಸಾಮ್ಮಣಿ, ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕಿಗಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜಿನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಳಿನಬೇಕೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವ ಶೀರ್ಣಿ ನಂಜಗ್ಗಾರಿದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಿಗಲುವ ರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿನಬೇಕೆ ಅಥವ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಮಾತ್ರ. ಇದರ ಮೂಲೋದ್ದೇಶದ್ದೇ ದೊಡ್ಡದ್ದು. ಸಾರ್ವಜಿನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಮಾಡುವ ನಡವ್ಯರು, ಮುಂತಿಗಳು ಏಂಬಂತಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉತ್ತಾದನೆಗಳು ಬಂದರೆ, ತಂಕೆ ಬಂದರೆ ಅನ್ನನ್ನು ಹೋಗರಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವ ಕೆಂಪು ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭು ತ್ಯಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ನಂಬಂಧವಿದೆ. ನಮ್ಮುದು ಏಂಧ ಪ್ರಜಾಪಾಪಿತ್ಯ ಏಂದರೆ ಪಾಲಿ ವೇಂಂಗರಿ ಸಿಸ್ಟ್ರಂ. ಬ್ಯಿಫಿಟ್ ಕಾನ್ಸಿಸ್ಟಿಷನ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಬಡ್‌ನ್ವಾನ್ ಎಂದು ನೇಮುಕವಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದೂರೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ನಷ್ಟಕ್ಕಾವಾತವಾಗಿ ತೀವ್ರಾನವಾಚೀಕು ಏಂಬಿ ತತ್ತ್ವದಪರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಮಾದರ್ ಅಫ್ ಪಾಲಿ ವೇಂಂಟ್ ನಷ್ಟ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಂಗಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಅನುನರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತತ್ತ್ವ ಅನುನರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಧ್ಯಾವಾದುದು. ನಮ್ಮುದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪಾಪಿತ್ಯ ಬಂದು 22 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ನನ್ನಿವೇಷದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜಿನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ವರರ ಬಗ್ಗೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಬಿರುವುದು ನಾನ್ಯಾಧಾರಿಕ. ಆಗ ಪಾಪಾಮಾ ಸೌಕರ್ಯಾಗಿರುವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಕರಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ರಿತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವರು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವರು ಮುಂತಿಗಳು ಮುಂತಾದವರಲ್ಲರೂ ಕೆಳ್ಳಿವರು ಏಂಬ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಎಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು, ಯಾರು ಅಲ್ಲ, ಯಾರು ದೋಷಾರೋಪಣೆಗೆ ಅರ್ಹರು, ಯಾರು ಅಲ್ಲ, ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಸಮೃದ್ಧಿ. ಹಿಂದೆ ಇಂಡಿಯಾ ನರಕಾರದವರು ಬಂದು ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ತುಟೀರ್ ರಿಫಾರಮ್ ಸಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಅ ನಮಿ ತಿಯ ವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಸಿಫಾರಣನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕಪಾಲ ಅಥವ ಲೋಕಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಎಂದು ನೇಮುಕವಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೂರು ಬಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಸಿಫಾರಣು ಮಾಡಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಾರಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು, ನೀವೂ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಡಿನ್‌ಬಿನ್‌ಪ್ರೇ.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜು ಅರಸ್.—ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾರಂತೀಯ ಸರಕಾರಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಕೇಳಿದರು. ಅದರೆ ನಮ್ಮುದು ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮುಲ್ಲಿ ವಿಚಿಲೇನ್‌ನು ಕುಣಿತ್ವನ್ನು ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಬೇದೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಮಾಡಿದರು. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಡವ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ ಬಿರು ಬೇಕಾದರೂ ತರಬಹುದು, ಲೋಕಪಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಮಾಡುವುಹುದು. ಇದು ಬೇದೆಯಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬಳ್ಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತರಲಿ. ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ವಿಚಿಲೇನ್‌ನು ಕುಣಿತ್ವನ್ನು ಇದ್ದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಸಾರ್ವಜಿನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾವ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಲ್ಲಿ 30 ವರ್ಷದ ಅನುಭವಿದೆ. ನಮ್ಮುದು ಪ್ರಜಾಪಾಪಿತ್ಯ ಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯ್ಯೇ ಎಂದು ಯೋಜನೆಮಾಡಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಣವಿಡ್ವಿವರು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಬೇಕೋ ಎನ್ನೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಎಲಾಲ್ ಕಡೆಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಚುನಾವಾವಣೆಯು ಬಹಳ ಕಾನ್ಸಿಲ್ ಗೇಂ ಅಗಿದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕರು, ಬಿಡಪರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪಾಪಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುವರಿಗೆ, ವೆನ್ನೆಡ್ ಇಂಂಬೆನ್ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತಹದೆ. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀಲ್ಲ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪ್ಲಾರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು, 1947 ರಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಹಿಂದಿನಂದ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೂ ಅನರ್ಕೂಲ, ದೂರು ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯನಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಬಹಿಮತ ದೋರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಇದು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯನುವುದು. ಬಡವರು ಸುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯಾಲ್ಪಿಲ್ವವೆಂಬುದು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯನುವುದು. ವೆಸ್ಟ್‌ಡೆ ಇಂಜರೆಸ್‌ ಇರುವವರಿಗೆ, ಹಣವೆಂತರಿಗೆ, ಹಣ ಗಳಿನುವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಸುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗೆಲ್ಲಲ್ಲವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ಜೆನಾನ್‌ಗಿ ಜೆನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ನಡೆಸುವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಗ್‌ನ ವರ್ಚ್‌ ಅವಕಾಶಿಯದೆ, ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರ್ಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರಬೇಕು, ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರ್ಗೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಏಂಬಿ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಹೊರಪಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಿರ್ಗು ಬಂದೊಂದು ವರ್ಚ್‌ ಹಂಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಸಿಡೆಂಟ್‌ ಮತ್ತು ವೈಸ್‌ ಹೆಸಿಡೆಂಟ್‌ ೬ ಅಂಗಳಿಗೊಂದು ನಲ್ಲಿ ಬಿಡರಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಂಡಿಕ ಮಾಡುವ ಪದ್ದತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯ ಒಬ್ಬ ಸ್ನಾಪ್ ದಿವಸ ಇರಬೇಕು, ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರ್ಗೆ ನಂತರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕೂ ಬಂದೊಂದು ನ್ನಾನ ಇದೆ. ಕೆವಲ ಶಾಸನಸಭೆ ನಡೆಸುವಾಗುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯನುವುದು. ಬಿರುವಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತರ ಕಂಡೆಳ್ಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾಷಕ್ಯನುಗಳಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಅಥವ ಸೂಲಿಬಹುದು. ಅದರೆ ಇಪ್ಪು ವರ್ಚ್‌ ಇದ್ದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಪಾಲ್‌ಪ್ರೈಂಟ್‌ ನರಸ್ಯ ತನ ಮೇಲೆ ವಿನಾದರೂ ದೋಷಾರೋಪಣಿ ಬಂದರೆ, ಅದರಂತೆ ಅವರು ಮನು ನಾರ್ವಿಕೆ ಹಂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ. ನರಿಫ್‌ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರು ಅದಿರಿಂದ ಬಡಿಕಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಇಂಥಂತಹ ಮನೋಭಾವನೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಬಂದಾಗ ಯಾವಾದೇ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಹತೋಣಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ದೂರು ಬಂದರೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷಪಾತ್ರವಾಗಿ ವಿಕಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಮುಂತಾಂಕೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಾಗಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಘಾನ್‌ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಬಿರು ನಾಧ್ಯಾವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂತ್ರ್ಯಯ ವಂತರಾಗಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿನ್ನು ಮುಂದಿನ ಚೂನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಬೇಕಾಗುವ

5-00 P.M.

ಹಣ ಗಳನಬೇಕು. ಅಗ ನಾರ್ವಿಕೆನಿಕರ ಮುಂದೆ ಹಣ ಬಿಂಬಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕುರಾರಪ್ರಾಯವಾದ ಒಂದು ಬಿಂಬಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗುವಾದು ಬಂಡಿತ ಇದು, ಇದನ್ನು ತಡಗಳ್ಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಬಿಂಬಿನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೆಂದು ಹೇಳುವಾದನು ನಾನು ಅಲ್ಲ, ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಕಿಂತ ಬಿಂಬಿನ್ನು ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ತಕ್ಕೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್‌ ನಂಜೀಗಾಂಡರು ಅಲ್ಲ. ಹಂಡೆ ಇಂಡಿಯಾ ನರಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದ್ದು ನಿತ್ಯೇಚಿಂದ್ರ್‌ ರಿಫಾರಂಪ್‌ ಕರ್ಮಾಣಿಯವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿವಾಗ್ಗೆ. ಹಾದೆ ಈ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದೆಂದು ಈ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಸ್ವಾಷಾಧಾರದ ಯಾವ ರಿತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ನರಕಾರದವರ ಲೀಲ್‌ಪಾಲ ಅಥವಾ ಲೀಲ್‌ಕ ಅಖ್ಯಾತ ಎಂಬ ಬಿಂಬಿನಾದರೂ ತರಲಿ (ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಸತಕ್ಕ ಹೇಳುವುದು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ ಎನಾಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈರಿ ಬಿಂಬಿ ಅನ್ಯಾಯವುದು ಏನಿದೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರೇ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕೆನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಡಾರ್ಕ್‌ಫ್ರೆ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ತರಲಿ ಇದರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೇಕೆಂಬುದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಳ್ಳಿಯಾದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯ.

† Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, while congratulating the Hon Member Sri Nanje Gowda for bringing this Bill the Mysore Public Men Enquiry Bill, I also appreciate the very frank views submitted by the hon. Member Sri Devaraj Urs. The necessity of this Bill cannot be overemphasized because we are finding that various types of allegations are being made against those who are in public life whether they are in the Congress or in the Opposition parties. To whichever party they may belong, once this Bill is passed it will be applicable to all of them and by virtue of which they have got ample powers to misuse.

Now I was requesting that this Bill be considered instead of being sent for eliciting public opinion. It was only for this reason that the man in the street is fed up with things that are happening. He always grumbles that public life is not pure whether it be in the industries controlled by the Government or other institutions, whether the person may be Minister, M. L. A. or Deputy Chairman of Village Panchayat, what we generally find is that there is misuse of power by men in power and yet they go scot-free. This House is spending lot of its valuable time only because there is no such Act before us. Suppose there was an Act under which action could be taken against anybody on a complaint being made. Then naturally much of our time would have been saved. There is an independent agency suggested in this Bill. It is the Governor who is to make the appointment and there are also safeguards against any hasty action being taken. There is preliminary investigation to be made. In the case of Ministers and persons of that category the appointment of the Judges is from the cadre of High Court Judges and in the case of others at the level of Taluk Boards and Village Panchayats the Judge to be appointed would be of the status of Sessions Judge. There is also provision to see that no frivolous complaints are made and so provision has been suggested that some amount has to be deposited. All the necessary safeguards are there. If the Government agree with the principle underlying this Bill, the Government may also make the necessary amendments and bring the Bill back. Why I am saying is that is this is not done, I am afraid our democracy which has been degenerating and the efficacy of which is being questioned by the common man, may not be safe. If we have to be under democracy and if it is to stay here if we want that the country should be safe from totalitarian regime like the Communist regime, then I think such a statute is very essential. The Supreme Court also took the same view in the case of the Bihar and Orissa Acts. There they have got ample powers and enquiry is going on. Similar is the case in U. P. acts. So my submission is that if the Government do not accept this principle, then we will have to conclude that our Government is not committed to the real principles of democracy and they want to save their skin somehow. So I request the Hon. Minister through the Chair to accept the principle of this Bill. If he promises the House that he would bring an official Bill of this nature with the necessary amendments then I would request the Hon. Member Sri Nanje Gowda to take back this Bill.

[SRI M. PUTTASWAMY rose]

Sri L. SRIKANTAIAH (Nanjangud).—Before the Minister for Law and Parliamentary Affairs begins his speech I would like to have one clarification. There is a similar Bill in my name.

Mr. SPEAKER.—There is no time. There is another Bill in the name of Sri K. H. Patil.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I only want a small clarification.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member may please resume his seat.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I do not know why the Speaker is so harsh when I stand up. I am very sorry. If I also persist like other members, possibly then only I will be allowed.

Mr. SPEAKER.—The member is very uncharitable to the Chair. It is not fair to say so.

Sri L. SRIKANTAIAH.—When I make a polite request Chair directs me to sit down. If I insist like other members, then only it seems I will be allowed. I am very sorry.

Mr. SPEAKER.—Now the time has to be extended. Up to what time should it be extended? Once we extend the time, we should stick to it.

Sri P. M. NADGOUDA.—This is an important measure and so the Hon. Members may be allowed to speak for one hour more.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, as far as this side is concerned, I have already made my position very clear. I would not like to suggest any time limit for the debate. There are other non-official matters pending. Therefore, it is for the other Side to decide as to what time is to be given for this Bill.

Mr. SPEAKER.—Shall I extend the time for this Bill upto 6 O'Clock?

HON. MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The time for discussion of this Bill is extended by one hour more.

Shri C. Puttaswamy.—మాన్య నదురు అలు గంచిగే ముంజె ముగిశువుదాదరే అదఱే నన్న అక్షేపణయైనో ఇట్ల. శ్రీమాన్ శ్రీకంఠయేనవరు మాతనాదిద చేయే ననగే ఉత్సర్జశోధుపుదక్కు అవకాశమాది కొట్టరే నాను ఉత్సర్జశోధుత్తేనే.

† శ్రీ ఎల్. శ్రీకంఠశ్య.— శ్రీమాన్ నంజేగౌడరు ఆగేను ఒందు బిల్లన్నీ తంది దార్శనీ అంధధీ ఒందు బిల్లన్ను నానో ఈ నభీయ ముందే ముండినలు నోటిసన్నీ కొట్టిప్పేస్తేనే. మాన్య నంజేగౌడరు అవర బిల్లన్ను ఆ యు.ఐ. యి. యి అనేంబ్లీయల్ అవరు చుండినిష్ట బిల్లన్ను బేసేమాది తయారిసిదంతే ఇదే. అదరే శ్రీ నంజేగౌడర బిల్లనిప్పి రతక్కు ప్రశ్న విచారణగలు ననగేనో గోత్తిల్ల. అదరే నాను కొట్టిరతక్కు బిల్లు కేరళద మాదరియున్న అనుపరిమిదుదాగిదే. అదరే ననగే ఈ సంద్రభపుదిల్ల కలపు సందేహగళు బందివే. ఇదే విచారణదల్ల నమ్మ గార్చిరన్నా కొడ కండిదై. అల్లారా గళన్న నడజిద్దాయితు. అవరు హేళాతీరించంతే అవర అష్టాష్టయున్న పడేయబేకాడ్ది అట్టకర్ల 207 (3) ప్రకార అగ్త్యవిరిహుచు. ఆ అట్టకర్లన్ల క్షీయరాగి హేళాదే.

(ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್)

ಬಿಲ್ನನ್ನು ಇಂಟರ್ಡಿಷನ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣಿಯೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾರ್ಮಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಅನ್ನತತ್ತ್ವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾನ್ಥಿಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಳ್ 73 (1)(i) ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಳ್ (ii) ರಲ್ಲಿಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ನನ್ನು ಈ ನಭಯಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ಡಿಷನ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಅದನ್ನು ತತ್ತ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಡಿಫೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾರ್ಮಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಂದುವರಿಸಲೂ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರೆ ರಾಳ್ 67ರಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ರೋರವರ ಅಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬಿಲ್ನನ್ನು ಮೂವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಾವು ರಾಳ್ 73ನ್ನು ಮತ್ತು ಅರ್ಜರ್ ಕರ್ಲ್ 207 ಈ ಏರದನ್ನೂ ಒಣಗ್ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒದಬೇಕು. Otherwise, the whole thing becomes infructuous, Rule 67 says:

“ If the Bill is a Bill which under the Constitution cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the Governor, the member shall annex to the notice such sanction or recommendation conveyed through a Minister, and the notice shall not be valid until this requirement is complied with.”

Article 207 (3) of the Constitution says :

“ A Bill which, if enacted and brought into operation would involve expenditure from the Consolidated Fund of a State shall not be passed by a House of the Legislature of the State unless the Governor has recommended to that House the consideration of the Bill. ”

The word “ consideration ” is used here. Rule 67 of the Rules of Procedure deals with introduction, and Rule 73(1) (ii) about public opinion. Though the constitutional obligation is cast on the Governor I do not know what advice the Cabinet will tender to the Governor. Suppose it is sent for eliciting public opinion, we do not know what opinion the public will give. Can we not express our opinion as representatives of the people ?

ಅರ್ಜರ್ ಕರ್ಲ್ 207 (3) ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಕೆನ್ನಾಂತರ ರಾಳ್ 73 (3) ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಯೋಗಿಸಿವಾಗೂ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಬಿಲ್ನನ್ನು ಇಂಟರ್ಡಿಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೌರ್ವಾ ಅವರ ಪರ್ಕಿಷನ್ ಬೇಕು ಎಂದಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಇರುಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬುಕ್ ಬಹಿಯನ್ನು ತೆಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಮಯ ಕತ್ತನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತರೆಶ್ರೀರೋಭಾರವಿದ್ವಿಹಾಗೆ ಅಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ನನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಕೆನ್ನಾಂತರ ಸೈದ್ದಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದೊಳಗೆ ನಾವು ಗೌರ್ವಾ ಅವರ ಪರ್ಕಿಷನ್ ಪಡೆದರೆ ನಾಕೆಂದು ಕಾಣತ್ತದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot understand why the Hon. Member should presume that the Governor is not going to give his consent.

Sri L. SRIKANTIAH.—We, as representatives of the people, have expressed our opinion sufficiently. Let us take the Bill into consideration straightforwardly. Simply if the Hon. Minister for Parliamentary Affairs says, that one cannot take recourse to Rule 73 even then we have not passed over the conflict. Therefore, in my submission, eliciting public opinion, will not serve any purpose at all. We can take the Bill

into consideration straightaway. If the Purpose is not fulfilled, why we should take refuge under Rule 73 (1)(ii) ? I think it is carrying coal to the New Castle.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗಾಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇ ಗಾಡರು ತದೀರತಕ್ಕ ಬೀಸ್‌ನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಗತಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ವಿಷೇಣಿ. 1964ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಿಂದರ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸಾಫ್ಟ್‌ನಡ್‌ಪ್ರಲ, ಅವರು ಶಾಸನಸಭಾ ನಡನ್ನು ನಾಗಿರಲ, ಮಾತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲ ಶಾಸನೀ ನಂಜೇ ಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅರೋಪಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸೈಹಿತರಾಗಿದ್ದೆ ಪಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೇಶವಚುಂತಿರುವರು ಇಬ್ಬಿರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪಾನಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಜರ್ಜ್ ನಡೆದು ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸರ್ವಾಧಿಕೇರಿಕ್ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಶ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುತೇಕ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಂಷ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಳೆದ 22 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮುಖಿಂದರು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪದ ಅರೋಪಣಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹೋದರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೂ ರೆನ್ಸುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅರೋಪಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತಿಂಡಿಹಾಕಿವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದೂ ಒಂದು ತರಹ ಅರೋಪಣಿ. ಕೆಲವು ಸೈಜವಾದ ಅರೋಪಣಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕಿರುತ್ತಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಣಿನ್ನು ಅರಚಿಸೆ ಹೊದರೆ ಬಹುತ್ಯಾಗಿ ಸಾಧ್ಯಪಟ್ಟವೆಂದು ಜನತಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮನ್ಯ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಬುಡಿಪಲ್ಲಿದ ಅರೋಪಣಿಗಳನ್ನೂ ವಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕವಾರಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾದ ಅರೋಪಣಿಗಳನ್ನೂ ನಿಕಿತ್ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಡೆದಂಥೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಾಪಕ್ರಭೃತ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ದಾಹ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ಯೋಗ್ರ್ಯಾ, ಯಾರು ಅಯೋಗ್ರ್ಯಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ನಾಧನವಿಲ್ಲ. ಬದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದುನಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನ ಯೋಗ್ರ್ಯಾತೆ ಅಥವಾ ಅಯೋಗ್ರ್ಯಾತೆ ತಿಳಿಯುವ ಹೋಣೆಯನ್ನು ಜನತೆಯು ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಹೋಣೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ರ್ಯಾತಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನಾನು ನಮ್ಮೆ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತಿ ಜನತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನುಂತಹ ಇರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹಿಂದೆ ತಂದಂಥ ಒಂದು ಜಿಎಫ್‌ವಿಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಈಗ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿರುವವರಮೇಲೆ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿ, ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಾಗ ಆ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಾಧನಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಕೆಮಾಡುವ ಎಂಕ್ವೆರಿ ಕೆಮಿಟನ್ ಅಂತಹ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿ ಕೆಮಿಟನ್ ಬೇಕು. ವಿಜಿರನ್‌ನ ಕುಮಾರನ್ನು ನಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಿಂದರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸರನ್ನು ಡೆಲಗೇಟ್ ಮಾಡಿ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಂಥ ಅರೋಪಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣ ನಡೆಸಿ ಏಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೊದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ರ್ಯಾರು ಖಾಳಿಯುವದು ಬಹಳ ಕ್ಷಮಿತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಿಗುವು ಅಗಿರುವುದನ್ನೂ ನಿಕಿತ್ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರುವಿರಾಹಕನವರ ಮುತ್ತರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎ.ಜಿ. ರಾಮಾಂದ್ರಾರಾಯರು ಈ ಸಭೆಯು ಸದನ್ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. 1957ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಾ ಅರೋಪಣಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಯಾವ ಮುಖ್ಯದರೆ ಅಗಲ್ಯ ಅಥವಾ ಯಾರ ಕಡೆಯಾವೇ ಆಗಲ್ಯ ಅವರಮೇಲೆ ಅರೋಪಣಿಗಳು ಬಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇ ಮಾಂಬಿಪಲ್, ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಯೋಗ್ರ್ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನ ಅಳತೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆದೆಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಪಾತ್ರ ಅಯೋಗ್ರ್ಯಾರು, ಅನಿತ್ಯಿಯಾತರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನುಷ್ಯನೂ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಕ್ಷೇಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ರ್ಯಾತೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

గొత్తుగుత్తదే. కథిద 7 వఫ్టగచ్చల్ల ఒంధొందు రాజుపథి చునాచణి అసెంబ్లీ చునాచణి నెడెంగ యావ్యాచ పక్కగచ్చల్ల పిన్నెను అగుత్తదే ఎన్నాడ బగ్గె నాను ఒప్పశాంతి నోరిద్దినే. మనుష్యానాదవసు అత్యశోభనే మాడికొందరే అచన సైతికచుట్టపన్ను అవస్థ అశత మాడికోట్లచుపుదు.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೇಟ್ಟಿ.—ಹಾಗೆ ಕಾಂಗೋಸ್ತಿನವರು ನೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಿರ್ಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದು ಬರಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ನಂತರ ಬಿಗೆ ಸಂತರಿಯ ಬಿಂದಾಗೆ, ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಾತ್ತಳೆ ಬಿಂದಾಗೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರವಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಬಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಶಾಸನಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಂಥ ಒಂದು ಕಾಲಪೂರ್ವ ಉಂಟು. ಅರ್ಥಾತ್ತಳೆಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಪಕ್ಕದ ಮೇಲೆಯೇ ಬಿರುತ್ತದೆಂದ್ದ್ಲ. ಏಲಾಕ್ ಪಕ್ಕದ ಮುಖ್ಯಾತ್ಮಕರು ಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಯೋಗ್ಯವಾ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜನ್ಮದಿನ ವಿಚಯ. ಇವತ್ತನೆ ದಿವಸ ಕೆಲವರು ಬುಡ ಇಲ್ಲದ ಅರೋಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಅರೋಪಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಅಂತಹ ಅರೋಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವ ಅಡಿಕಾರ ಈ ಮನುಷ್ಯರಿಂದಿರುತ್ತಿರು.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—The persons who have given false complaints may also be dealt with properly. That is also provided.

ଶ୍ରୀ ହେଉ ଦି ଦେଖେଗାଏ—ଆମ ଆମର ବକଳ ଲାଗୁ ଯାଦୁ. ନାମୁ ତା ମାନୁଦେ ଯାନୁ ପ୍ରେତିରୀଙ୍କାରି ଛିଲ୍ଲି. ବୁଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନି ଅରୋବଗରନ୍ତିରୁ ମହାଦୂଷପରୁ ଏହିଦିନେମୁ ପାଗର. ଅଧିକାରୀରେତ୍ତିରକୁର ମେତ୍ର ଅଶ୍ଵମୀଷତ୍ତ୍ଵ ଅପରନ୍ତି ଅଧିକାରୀରିମିତ୍ତ କଥାକୁପାଦୁ—
ଜୀବନାଦିନ୍ତିରୁ ନାମୁ ଅନ୍ତେକବାରି କଣ୍ଠ ନାମ ନେଇବୁ ତିଥିରେନେ. ଅଦେଖେଇସ୍କୁର ଅନ୍ତରପର
ବିଗ୍ରହ କ୍ରମୀ ତେଗୁମୀ କୌଣସି ବିନିମୟ ବିନିମୟ ଅପକାର ଜ୍ଞାନରିଲ୍ଲାରବେଳୁ. ଜୀବନ ଚଂଦ୍ର ହେଲେ ତା
ମାନୁଦେଯାନ୍ତିରୁ ନାମୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେମାଦୁତ୍ୱେନେ. ନମ୍ବୁ ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଗିରବେଳେକିମିତ୍ତିରୁ
ଅତି. ଆମର ନାମର ଜ୍ଞାନ ମୁଖିମିତ୍ତର ବିଗ୍ରହ ଜୀବନ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ଵ ଅରୋବଗରିଯାନ୍ତିରୁ ମହାଦୂଷପର
ହେବି ହେଇଲୁ ଜୀବନ୍ତୁରୁ ଗୁପିଲି. ଶାଶନରୁ ନଦୀରୁ ବେଳେକିମିତ୍ତିରୁ
କୋତେଯାତ୍ରେ ଜୀବନ୍ତୁରୁ ରିଂଦୁ କୁଳିକବାଗି ମାନତନାଦୁତ୍ୱିଦ୍ୱାରାର. ଆମୁ ତାଙ୍କ ମାନେଯା
ମାତାଗାଦେ. ଅତ୍ୱିରିମିତ୍ତ ନାମର ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ବକଳ ପରିବର୍ତ୍ତନା ନାପୁ ଜୀବନ୍ତେକେବୋଇ
ବେଳେକିମିତ୍ତ ଏବିମୁ ନମ୍ବୁଟି ଜିଗୁପ୍ତ ବିନିମୟ ବିଷ୍ଣୁରେ. ତାଙ୍କ ତମିରିବା ବିଲ୍ଲାନ ବିଗ୍ରହ ନକାର
ଦରର ଯାବ ତୀର୍ଥମାନରନ୍ତି ତିର୍ଗୁମୀକିମିତ୍ତିରୁ ରେବିମୁଦୁ ନନ୍ଦି ଗୋଟିପ୍ପି. ଜୀବନ
ଏହିକାରିଦ୍ଵାରା ନକାରଦରର ତୀର୍ଥମାନ କୁମାରଗରନ୍ତି ତିର୍ଗୁମୀକିମିତ୍ତିରେ ଜୀବନ
ନାଥନାମରେନ୍ତିରୁ ଯୋଜନେମାଦି ଜୀବନ ବିଗ୍ରହ ତୀର୍ଥମାନର ବିନିମୟ କାନ୍ଦିନାନ୍ତି
ତରୁପଦେକୁ ଯୋଜନେମାଦବେଳୁ. ତା ମାନୁଦେ ଏହିମ ଅଧିମ୍ବନ୍ତି ନାମୁ ନାମର ତୀର୍ଥମାନରେ
ଜୀବନ ବିଗ୍ରହ କୁମାରର ଦରର ବକଳ ତୀର୍ଥମାନ ଅରୋବଗରି ମହାଦୂଷପରେକିମିତ୍ତିରୁ
ମୁଖିନ୍ତିରେ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ. ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶಪ್ತಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕುನಕಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಪಭಾಪತಿಯವರೇ, ದೇಶದ ಏರಾ ರಂಗಗಳಿಗೂ, ಏರಾ ಜನಗಳಿಗೂನ್ನು ರಾಜನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಹಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ಒಂದು ರಾಜನ್ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೊನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನುಂದರೆ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ, ವಾಗಿ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನವೇಲೂ ದೋಷಾರ್ಥಿರುವೋ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಭಾವಭೂತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಇಲಿದಿದೆ ಎಂದು. ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ರಾಜಕುರು ಪಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಾಗ ಮಾಡುವ ನಂದಭ್ರ ಬಂದದ್ದ್ವಿ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೇರಾನ್

ಡರಿತ್ರೆ, ಪಾಟ್‌ಕಾಯ್‌ಕ್ ಡರಿತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗ ಹೈನವರ ಏಚಾರ ಕೂಡ ಏಚಾರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತರದ ಒಂದು ಸಂತರುವನ್ನು, ಒಂದು ತಂಕರುವನ್ನು ತಂಕರಾಯಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದ ಹಿಡಿದು, ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರಗೂ ಕೂಡ ದಿನಚರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. All are honest, but there is nobody to watch. ಇರುವವರೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವಂತರಾದರೆ, ಯಾರನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು? ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಲೋಹದೋಪಗಳನ್ನು ನರಿಹಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾಪಭೂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುಪಾದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳಂಕ ಇಡ್ಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಾಸನವನ್ನು ಅರಸ್ಯರಿಸಬಹುದು. ಕಳಂಕ ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಏಚಾರಣೆಯೂ ಒಂದರೂ ಒಂದು ಧೈಯರ್ ಇರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಿಯಿರುವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇಸಂದರೆ, ನಿಂತು ಒಂದು ಇಂಥ ಶಾಸನವಾದಿ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಕೂದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತ್ರ ನರಿಯಲ್ಲ. ಮನಬಿಷ್ಟ ಹೇಳುವ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ಬಹಳ ಅತ್ಯವಶ್ಯಾಧಿದೆಯೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸ್ತೇರಿ ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಈ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿನಿದಿವಿನ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಗಲ, ಕೆಲವರು ಬಕ್ಕೆಯುವವನು ಬೇಳೆನುತ್ತಾ, ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಾಪಿ ಇಲ್ಲ ಪಕ್ಷವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು, ಯಾವೆ ತೆರಿಗೆಗೂ ಅವರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ. ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನು? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದೇವ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕವೆ ಏಷನ್ನು ತನ್ನತ್ವದೆ, ಕೆಷ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾವು ತನ್ನತ್ವದ, ಹಾವನ್ನು ಹದುಲ್ಲ ತನ್ನತ್ವದೆ, ಹದನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಹೊಯೆಯುತ್ತಾನೆನು? ಈ ರೀತಿ ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ವೈರಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ತಂದು ಪ್ರಸಾಪಭೂತದ ಮಲ್ಲಿನತ್ಯಾಗಿ ತೆಲುಕೊಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಿಕ್ಕೆ ವಿನಾಶ ಬಿಂದಿತ. ನಕ್ಕಲ್ ಬಾರಿಯಾವರಿಗೆ ನಾವು ದಾರಿ ಚಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಗಿ, ಸಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸಾಪಭೂತವ ಹಳ್ಳಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಸಾಪಭೂತದ ಪ್ರೇರಣ ಅಳಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಇಂಥ ಶಾಸನ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಶ್ವಗತ್ಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏಬಿಲೆನ್ಸ್ ಕೆಮ್ಪಿನ್ ಎಂದು ಇದೆ, ಇದನ್ನು ನಕಾರ ದವರೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನಿತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲನ ಆಪಾದನಗಳನ್ನು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಚಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏಚಾರಣ ಮಾಡಬುದ್ದೊಂಸ್ಯಾರ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾರ್ವಜನಿಕ ನಾಯಕರೆ ಹೇಳೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ಲೋಕವಾಲ, ಲೋಕ ಅಯ್ಯಾಕ್ ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿ ಇದೆ, ಅದು ಹೊರಗಡೆ ಬೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂತರು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ತಾಳಿದೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೊಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನವನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಸಾಪಭೂತವ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ವಾತಾಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ನನ್ನಾನ್ಯ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಶರುಣ ಮಾತ್ರರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆನೆನ್ನು. ಇದನ್ನು ನರ್ಕಾರೇಶ್ವರನ್ ಮಾಡಬುದ್ದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಿಗೆ ಕೊಡು ಪುದನ್ನು, ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಾಪುರು ಯಾವರು ಎಂದು ಹೇನರುಳ್ಳವರು ಇದನ್ನು ಏಕೋಳಿಸಿದ್ದು. ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಾಪುರು ಯಾವರು ಈ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀಳನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರು ಏನಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಡಿರಿಕಿಯಾದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಷಾಲ್ರೆ ಇರುಬಿಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಾಪುರು ಬಂಡಿತಾ ಒಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ನಂಬಿದ್ದೇನೆನ್ನು. ಈ ಭ್ರಾಹ್ಮಾಚಾರ ನಮ್ಮೆ ಮೃಸಾರಿಗೆ ಹೇನದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಲಂಂಗರಪುವತ್ತುಗಳು ಅದವಾ ಅಕ್ರಮ ಜೀವನ ಮೈಸಾರಿನಲ್ಲಿ, ಅಧಿವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಲ್ಲದೆ, ಇದು ಇಡೀ ಏಷಾದಲ್ಲಿರ್ಲಾ ಅರ್ಥಾದೆ, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಧಿವಾ ದ್ವಿಯಾಗಳು ಇವೆಯ್ಲೇ, ಅಲ್ಲಿ ಇವೆಗಳ ಅವಾಂತರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಎಲಾರು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎದುರುಲು ಎಲಾರು ದೇಶಗಳ ನಾಯಕರು ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ತರಾವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Ronald Wraith and Edgar Simpkins ಅಜುಗಳು ತಮ್ಮ ಪುಸ ಕವಾದ “Corruption

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಚೆನ್ನೇಗೌಡ)

in Developing Countries" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಗೆ. "Throughout the fabric of public life in newly independent States runs securely thread of bribery and corruption." ಈತರದ ಸರ್ವವಾಯಾಮಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಕಡೆಗೆಲ್ಲಾರು ಭ್ರಮಾಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕೇರಣನ್ನು ನಿರಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂನ್ನೇ ನನ್ನ ಏಂತ್ರರಾಂತಹ ನಂಜೀಗೆದರು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅವೃವಹನಗಳು ಇಲ್ಲಾದರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಮನುಷಯನ್ನು ನಿರ್ಭಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಗೆ. ಅಂಥದನ್ನು ಪ್ರಾಚ್ಯನಾಷ್ಟಿಕಿಯವರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಕಾರಾವೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ದಂತಹ ಕಲನ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ನಂಜೀಗೌಡರು ಶ್ರವಣಕ್ಕು ವಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಈ ಮನುಷಯನ್ನು ಏಂತ್ರಾಚ್ಯಾ ಏಂತ್ರಾ ಒಂದೆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಾದ ಸಲ್ಲಾದ ದೂರು ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ದೂರು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ಅದು ಪೂರ್ವ ಆಗದಿದ್ದರು, ತಿಕ್ಕ ಕೊಡತಕ್ಕ ಏಂತ್ರಿಯನ್ನು ನೇರಿಸಿದುವರು ಅಜವಾಗಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯದು. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಕ್ರ್ಯಾರ್ಥಿನಾ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಅಭಿಭಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯಾಗಿ ನಿಸ್ಪಂಥತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ ಪರಿತ್ಯಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಭಯನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರವರು ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ ಅರೋಪಣಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ನಾನಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬಿರೆದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಡಂಡಿ ಬಿಸತ್ತನಾವರು ನಾನೂ ಈನೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸಿ ಏಂತ್ರಾ ಏಂತ್ರಿಯನ್ನು ನೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬಿಲು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರವರು ಒಂದು ನಮಿತ ನೇರ್ಮಾನಿ, ಎರ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಏಂತ್ರಾ ನಮಿತ ನೇರ್ಮಾನವಿಹಾಗಿತ್ತು. ಅದ್ದಿಂದ ನಕಾರಾದವರು ಈ ಕೆಲವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸ್ ಅರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪರ್ಕೆಲ್ಲಂತರ ಏಂತ್ರಿಗು ಕೊಡ ಕಿಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಶೆ, ಅನೂಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದಕ್ಕೂನ್ನರು, ಕೇವಲ ಜಮಿನನ್ನು ನಂಪಾದವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂನ್ನರ ರಾಜಕೀಯ ದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಾಂತರವನ್ನು ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ಣತ್ವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಮಾತ್ಮಕ ಬೇಸ್ಟೀಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅತ್ಯಂತವನ್ನು ಹೊಗಿರಾಡಿಸಲು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೀಗೌಡರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಕಾರಾದವರು ಅವರೇ ತರುವುದು ಸರಿಯಿತು. ಹಾಗೆ ಪೂರ್ವದಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ನಂಜೀಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಮನುಷಿ ಕೊಟ್ಟು, ಇದನ್ನು ನಕ್ರ್ಯಾರ್ಥಿಚ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎನ್. ಅರಕೆರಿ (ಬಿಳ್ಳೀಎಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಏಂತ್ರರಾಂತಹ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೀಗೌಡರು ಈ ನಿರ್ಭಯ ಮುಂದೆ ತಂದಂಥ ಮನುಷಯನ್ನಿಂದ ಇದು ನಕಾರಾದ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಮನುಷಯನಿಂದ ಬಿರುವುದು ಅತಾಯಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ದ್ವಿತೀಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಾನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಮಾನುಷದೆಗೆ ನಾರು ನನ್ನ ಬೆಂಬಿಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಮಾಪೂರ್ವಕಾರು, ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಅಪಕಾರ ದಿನೇ ದಿನೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕಾಲಕೂ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ನೂರಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾನು ನೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮುಖ್ಯಂದರನ್ನೂ ನಾನೂ ನೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ 20 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಂತಹ ರಾಜಕಾರಿಜೀಗಳು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಬದಲಿಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ದೇಶಕ್ಕೂನ್ನರ ದುಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಶೆ ಅಕಾಂಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕೆಲವ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಏಂತ್ರಾ ನೆರೆಯಾದ ನೆರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದೆಯೆಂದು ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದರೂ ರಾಜಕಾರಿಜೀಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭಯ ಅಜಹಕರಿಸಬೇಕು. ಅರಾಮಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆರು, ಎನ್ನ ಏಂತ್ರಹ ದುರಾಶೆ ರಾಜಕಾರಿಜೀಗಳಲ್ಲಿ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರಾಗ ನಮಗೆ ಅನುಸೂತದೆ, ಕನಾರಣಕದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನುಖವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದು ಎಂದು. ಇಂಷ್ಟ್ರಿಯಿನಿಂದ ರಾಜಕಾರಿಜೀಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಗ್ಗೆ ಲಂಜ ತೆಗೆದುಕೊಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ. ಸಮಾಜದ ಹಿತವನ್ನು, ಬಿಡ ಜನರ

ಹಿತವನ್ನು ನಾಡಿನ ಪಳಿಗೆಯನ್ನೂ ಮರೆತು ಅತೆ ಅಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಲಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಭೃತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನವ್ಯ ದುರ್ದುವ. ಎಷ್ಟೆನ್ನು ಕಮಿಟಿಗಾರವರು ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ದುದ್ದು ಕೊಟ್ಟು, ಹಾಲ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ತಿಕ್ಕೆ ಏಧಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಿನ್ನಕ್ಕೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್ಪಣೆ, ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಟಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟರುಗಳು, ನೈಕ್ರಿಕರಿಗಳು, ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ.,ಡಿ.ಎ.ಜಿ. ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಲಂಡನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿರುವ ನಾಮಧರ್ಮ ಈ ನಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅವರೆ ಚೀರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರಾಜಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಲನಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಂದ್ರಾಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇ ಗಾಡರು ಈ ಮನೋವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಂತ್ವವಾದಿರೆ. ಇದು ಬಹಕ್ಕು ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ನಿರದ್ವರ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸ್ತಿತ್ವತೆ ಹೋದ ಹೋರತು ನಿಮ್ಮ ನಿರಾಜಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಆಸ್ತಿತ್ವತಾ ನಿರಾರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಕಾರಾತ್ಮಕವರು ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಗೆದೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಭೃತ್ಯಾಚಾರ ಏಂದು ಇದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅನುಭ್ವಾಸಿಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನೂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಬಾಪುಳಿಷ್ಯಾಯವರು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂದೇಶವೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದವೇಲ್ಲ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅವು ಅಷ್ಟೀಗೆ ಮಂಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯನ್ನುತ್ತರೆಯಿಂದು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನುಭಾಗ್ಯ ಚಂದ್ರಬೋನ್ನು, ದಾಂ ಅಂವೇದ್ಯರ್, ಮುಂತಾದ ನಾಯಕರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ತಾರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾ ರಾಜಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಳ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ರಾಜಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಖಾದಿ ಬೆಲ್ಡಿಂಗ್ಸಿಗಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಾಜವಾದದ ನೆರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀ ಮಂತ್ರಾಂಶುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವರೀರೂಪದಿಂದ ನಿರಾಜಕ್ಕೆ ನಾಯಕ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾಯಕಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 20 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಾದ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿಂಬಿಪಣವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರಿತಿ ಅದಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇರೋ ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಸ್ತೋತ್ರ ತಾಂಪಾ ಶೇಖರೆಂದು ವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಉದ್ದ್ಯಾರವಾಗಿ ಬೇಕು ರಾಜಕೀಯ ಭೃತ್ಯಾಚಾರ ನಿರ್ವಾಳವಾಗಬೇಕು, ನಿರಾಜಕ್ಕೆ ನಾಯಕ ದೊಕುವಂತಾಗಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ದಾಂ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತೀರ್ಥೇ ಎಂ. ಮಲ್ಕಾಚಾರ್ಯನನ್ನಾಯಿ (ಮಂಜುಷ್ಠಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಮನೋದೇಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಥೇ ದೇವರಾಜಾರನ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರ್ಲೀ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ 22 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕಾರದಿದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಭಾಗಿ ಪ್ರರೂಪಿ ತಾರ್ಗ ಮಾಡಿದರು ಅವರ ತಾರ್ಗದ ಫಲದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾತನ್ತ್ರ್ಯ ಬಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಾವು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇದ್ಯರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ‘Democracy is progressing in the Indian soil...’ ಎಂದು ತೈಸಿಸಿವಾವಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಳಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಆಡಳಿತವನ್ನು, ಅಧಿಕಾರದಿನ ವಿಕೇರಿಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಬಳಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಕೆಲವು ತಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆನೋನೆನೆನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಳಿಯ ರೀತಿ ಅವರು ಬೇಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರೇ ಹೇಳಿರ ಹಾಗೆ ರಾಜಕಾರಿಗಳ

(ಶ್ರೀ ಎಂ ಮುಲ್ಲಕಾಚರನನಾಯಕಿ)

ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಪಾಡನೆಗಳು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಾಯಭಾವಿಕ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ವರ್ಗೂ ಅವಿಕಾರ ವಿಕ್ಸಂದ್ರಿಕರಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಆವಾಡನೆಗಳು ಬರುವದು ನಾಯಭಾವಕ. ಶ್ರೀಪಾನ್‍ನೆ ನಂಜೀವರದೆಂದ್ರಿಯವರು ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ‘Even paupers have become multi-Millionaires in the organisation after Independence.’ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರ ಬಂಡಪಾಳ ಶಾಹಿಗಳನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು, ಮತ್ತು ಸರಾವ್ ಜಿನಿಕ ಮುಖ್ಯದರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸ್ತು. ಕಂದ ಅಳಿವೆತನದ ಸೆಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಏರೇಂದ್ರಪಾಟಿಲರು, ಯಾರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ಹಿರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರಾಗಳ ಹೆಸರಾಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ನನ್ನನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದು ಅದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾಸಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದ ಕಾರಣ ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶರತ್‌ಪತಿ ಯೋಜನೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಯಿರು ಎನ್ನೋಕ್ಕಾಶಿರಿಯಾಗಳಕ್ಕಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ನಕಾರಾದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವನನ್ನು ಹೇಳಿಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಾಮ ಜಂದ್ರ ಸೀತೆ ವನವಾನ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ರಾಜು ಕ್ಕೆ ಬಂದಪೇರೆ, ಶ್ರೀರಾಮಜಂದ್ರ ಸೀತೆಯು ಪತಿವ್ಯತಾದ ಮುಖ್ಯವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಲನು ಹೊಡ್ಡಿ ದೊಡ್ಡ ಮುಖ್ಯಗಳ ಮುಂದೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶಕ್ಕ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಶ್ರೀರಾಮಜಂದ್ರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, “ಅಹಾ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಉಪವಾದ ಹೊರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ತನ್ನ ಹಂಡತಿಯ ಪತಿವ್ಯತಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿದವನು ತಾನು ಅದೇ ಸತೀತ್ವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಳಿವನಾಗಿದ್ದನೇ ಎಂದು ಲೋಕ ಆಕಾಶದ ಬಿಬಳಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೀತೆಗೆ ಹೊಡಲು ತರನೇ ಅಗ್ನಿಪರಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ, ಅನೇಕ ಆಕಾಶದಗಳು ಹಂಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿರೆ ಇವ. ಈ ಅಂವಾದಗಳು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ಬಂದು ಎನಾಕ್ಷೇರಿ ಅಕ್ಷ್ಯ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಯಾರು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂತಹ ಮತ್ತು ಮುತ್ತು ಮುತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿರೆ ಇವ. ಈ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಖಿ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮುಳ್ಳ ಪ್ರಸಾಪಭೂತ್ಯ ಜನ್ಮನ್ನು ತ್ವರಿತವಾವನೆ ಯಾಳಿದೆ. ಇಂದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಅರ್ಥ ಅಂತಹ ರೂಪ ಅಫ್ ಲಾ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಕ್ಷ್ಯ ಬರಬೇಕು. ಈ ಅಕ್ಷ್ಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಂದು ಸಂದರ್ಭದವನ್ನು ಉತ್ತಮೀಯಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಪತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ನುಡಿಪಡಿಸಿದೆ. ಇಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿನುತ್ತೇನೆ. ಜ್ಯೇಷಂದ್ರ.

+ ಶ್ರೀ ವಾಚಾರ್ಯ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೀಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ಈ ಪಿಂಡೆಯಾವಾದನ್ನು ನಾನು ನಾಗಿತನುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಳಕ ಅಮಾಲ್ಯಾವಾದುದು ಮತ್ತು ಪಾರಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದು ಎಂದು ನಾನನ್ನು ಸುತ್ತುದೆ. ಇಂದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾರ್ಥಕಮಾಡಬೇಕಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಸಾಪಭೂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ನಾಜ್ಯಯ ಇದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಪ್ರಸಾಪಭೂತ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಈ ಎಂದೇಯಾಗಿ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೀಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಸ್ವಾರ್ಥನು ಮತದಿಂದ ಬೆಂಬಿಲ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಸಿಬೇಕು. ಈ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಿಲ ಕೊಡಬಿಡಿರೆ ರಾಮನಿಗೆ, ಹರಿಷ್ಠಂದ್ರಗೌಡ ಮತ್ತು ಗಾಂದಿಗೆ ಇರುಂದುವಾಗಿ ನಡೆದಂತೆ ಎಂದು ನಾನನ್ನುಸಿತ್ತುದೆ. ಈ ದ್ವಿರಾಳಿ ಬೇರೆಯ ವರ ಬಗ್ಗೆ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಂಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಂದೆ ಇದ್ದ ಮಾಸಿ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಗದ ಬರೆ ದಿಷ್ಟು. ಕೆಲವರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವಿಧೇಯಕ ಅಗಬೇಕು. ಆಗ ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವಸ್ತರ್ಯಾಂಶ ಬಹಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧೇಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಿತ್ತು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ವಿಧೇಯವಿಲ್ಲ, ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೀಗಾರಿರು ತಂದಿರುವ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಯಿ.—ನಾನು ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೀಗಾರಿರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ಸಡೆದಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಫುಟಾನು ಫುಟಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾವಜಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗಾರೆ. ಭಿನ್ನಾಭಿಪೂರ್ವಕವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“That the Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon.”

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಲೀರಪ್ಪ.—ಹೆಚ್. ಬೆಂಗಳೂರುನ್ ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಯಿ.—ಹೆಚ್. ಬೆಂಗಳೂರುನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಜಂಟಿಯಾಗಿದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಅಥವಾ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರ್ದಾಗೆ, ಅದರ ಅವಕ್ಯಕತೆ ಏನು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ವಕವನ್ನು ಘೃತಪಡಿಸಿದ್ದಾಗೆ.

6-00 P. M.

ಆರೂ ನಾನು ಏನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಿಳ್ಳಿನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪೂರ್ವಕವನ್ನು ಸ್ವಾಪ್ತಿಕಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗೆ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ವಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕರುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವೇಕೆ ಪಡುತ್ತಾಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪೂರ್ವಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಡೆಯವರ ಅಭಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿದೆ, ಮನೂದೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪೂರ್ವಕವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂತಹವು, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಅಡಬಳಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಇದು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು. ಇದಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಜೀವನವನ್ನು ಘಟಕಕ್ಕಿಟ್ಟರ ಜೆನ್ನಂತಹಾಗಿತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಏನ್ನು ಪ್ರಾಧೀನೋ ನಾ. ಅದರೆ ಈ ಮನೂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ಏನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ನವಪ್ರಾರೂಪ ರೂಪೀಗಳಲ್ಲಿ 74 (3) ನೇರೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದಿಗೆ ಹೇಳಬುದು ಅವಕ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿತ್ತುದೆ ಎಂದರೆ :

“Where a motion that a Bill be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon is passed, and the Bill is circulated in accordance with that direction and opinions are received thereon, the member in charge if he wishes to proceed with his Bill thereafter, shall move that the Bill be taken into consideration.....”

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ವ ಬಂದೆ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹಂತ ಇದೆ. ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಜರ್ಮನಿಗೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆೇ ಇಲ್ಲಿವೇ ಕೆಂಬಡಬೇಕೆೇ ಏನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಾನವಾಗಿಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದೇ ಇದರೆ ಇದನ್ನು ತಂದುದರ ಬಾಹೀ ನಿರ್ಭರಿಸಬಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದಾಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶೈಕ್ಷಣಾಯಕ)

ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಯಾವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನುದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕೆಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂಭರ್ಣಗಳು ಯಾವಪ್ರವು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಲಿಮೆಂಟರಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿಸಿದ್ದಿ ನಫೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು ಅನೇಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದಳತದ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಂದತಹರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಗೌತ್ಮಿತ್ತದೆ. ಎಂತಹ ಸಂಭರ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಾನುನುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೆಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೂ ಹಾಗೆ ಕೆಳುಹಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆಂತಹ ಏಷೀಪ್ ಕಾರಣಗಳಾವುವು ಇವನ್ನೆರ್ಲೂ ವೋಡರ್‌ನೇ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಇಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರೇ ಅಗಲ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮುಗ್ಗರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನಣ್ಣ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಗಮನ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತೀಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಿದ್ದ್ವಿರಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಡರಿ ಕೊಂಡಾರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಾವು ಉಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶೈಕ್ಷಣಾಯಕ್ಕಿ.—ನಾವು ಇಂದು ಸರಕಾರದ ಅಳಳತದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಪ್ರಜಾಗಳಿಂದ ಚಿನಾಯಿತರಾದ ಸರಕಾರ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಿಂಬಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಆ ನಭಗೆ ಇದೆ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಿಯನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಘನಃ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯ. ಇವೆತ್ತು ಇಲ್ಲ ಕಷಣಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಯಾಗ್ರವನ್ನು, ಎಲ್ಲ ಯಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಬ್ಬಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆಗೂ ನಾನು ಒಂದಿನೊಂದಿನ್ನೇ ಮತ್ತೊಂದಿನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪರಿಸರ ರಾ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅದರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಉನಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪೂರ್ಯ ಬಂದು ಆ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ತಳಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತಹ ಮನುದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಳುಹಿಸಿದ್ದು ಈಂಟು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತಹ ಯಾಗ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಂತಹ ನಾನು ಇಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon. Minister yields, I wish to say a few words. I am very happy, the Minister always yields.

I made it very clear when this Bill came once before this House. And at that time, the Government has advised the Governor not to give consent for consideration of this Bill in this House. So it was the considered opinion of the Government, that is, one section. It is the considered opinion of the Government that this Bill is not necessary in this country and, therefore, no permission need be given by the Governor for consideration of this Bill in the House. When a section, that is the Government, is opposing the very consideration of this Bill and its principles, then it was felt : let it go for public opinion and let the public judge the conduct of the Ministry, for having advised the Governor not to give permission for moving this Bill. It is with that object that this has been referred to public opinion.

Sri K. H. PATIL.—In addition to that, there is also the conduct of the public workers. Therefore, it is better those persons who are interested in this Bill or not interested, put forth their grievances. It is quite essential to send it for public opinion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not correct for the Hon. Minister to say that no case was made out. The Hon. Minister may kindly go through the records of the proceedings.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪತ್ತಿನಾಯಕಿ.—ನಾವುವೀ, ಅಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೆಲವು ಚಂಪಾಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಅಭಿಪೂರ್ವ ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಲಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೂ ನಾವಾನುಮಾತದ ಅಭಿಪೂರ್ವಕ್ಕ ಬರಲಕ್ಕ ಆಗಲ್ಲ. ಇವೆತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಹಿತೆಂಂಟಿರಿ ಎಸಿಹೆಲ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಾರು “ಫಿನೋ” ಎಂದರೆ ಆ ಪಕ್ಷದವರು ನೋ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವದೆನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಏರೋಡ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಂದಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಂದಿಸುತ್ತಲ್ಪವೇ. ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹೊಳೆರೆ ನಾಳೆಯಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡುವರುಕೂ ಗುವಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇವಿರಪ್ಪ.—ಸುಮತ್ತನೇ ತಾವೇನೋ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸು ಮಾಡಲು ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ಸವಾಲು ಎಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ತಕರಾರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರೇನೋ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

(ನಗು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪತ್ತಿನಾಯಕಿ.—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದೆ ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿವುದು ಯಾವತ್ತೆ ಇರ್ಕುಯಿದು. ಅದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಂಕೆ ಒಪ್ಪಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇವಿರಪ್ಪನವರು. ನಮ್ಮ ಕೆಂಪುಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಂಪ ಮಾಡುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಂದಿರು ಹಾತಕ್ಕೆ ಹೊಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಪುನಃ ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವೆಂದು ಇಡಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅವಿವಾತ ಅತಿಖಿತವರೆ. ಅವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲಹಿಸಬೇಕ್ಕೆಂದೆ. ನಮ್ಮ ಸಲಹಿಸುವೆಂದೆ ಅದರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅಷ್ಟೇರು ಜೀವಾಬೆಡಿ ನಂಮ್ಮೆಂದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅನು ಸರಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ನರಸರಾಯ ನರಸೀದೂರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇವಿರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬನಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮುಲಭೂತ ತತ್ವವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದಾಸ್ತಾನ್ ಗಣರಾಜ್ಯ 30, 1968ರಲ್ಲಿ ಈ ಮುಲಭೂತನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೆಗೌಡರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬಿರೆದು “I am directed to state that the Governor has declined to grant the recommendation for the consideration of this Bill.” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಪ್ಪಾದರೂ ಕಾರೇಬಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದಂಥಾವರು. ಅವರು ಈ ವಿಷಯ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿ, ಕೇಳಿದರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಇದು ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡರೆಷನ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಕನ್ನಡರೆಷನ್‌ಗೆ ಬರದೆ ಹೊಳೆದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇವಿರಪ್ಪ.—ನರಸರಾಯ ಗವರ್ನರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಂದ್ವಪ್ರೇಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದೆನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In other words you are not agreeable. Why did not the Governor give consent? What advice you gave to the Governor. Constitutionally the Government advises and the Governor agrees. That means, if you had agreed, the Governor would have been very glad to give his consent. What were the compelling reasons for you not to advise the Governor to give consent?

Sri L. SRIKANTIAH.—I disagree with the hon'ble Sri Siddaveerappa. What advice was tendered by the Government to the Governor is strictly confidential,

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Not that I am unaware^{of} it. I want to know whether they have tendered any advice to the Governor. Then the logical deduction will follow.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಮಗೇ ಅಗಲ, ನಿಮಗೇ ಅಗಲ ಇಂತಹ ಕೆಲವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಮಾಡಾನ ಇರುವುದು ಸಾಭಾವಿಕ. ನಮ್ಮೀ ಕೆಲ್ಲಿಯಂದ ಏನೂ ವರಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರಾಂಶಾಂತಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಚಿಗೆ ನಫಿಯ ಮುಂದ ಇದುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾದಾನ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಸ್ರಮಾಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಅನುಮತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಮೇಲೆ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಾಹಿಸುವುದುವು ಏತಕ್ಕೂ?

ವೊದಲೆಯಾಗಿ ಈ ಮನೋದ ತರಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Do you agree with the principles of the Bill?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಎರಡನೆಯಿದು ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಬಂಧದ್ವೇರಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಈ ನಫಿ ಅವಿವ್ಯಾಪಾಗಿ ತೆರೆಸಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಾಗಿ ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ತೆರನ್ನಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರ್ನೋರವರು ವಿಚಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರನಾಲ್ತ ಪಾರಿದಿರು. ಅಂದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಿರುವಂಥ ದೂರುಗಳು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಕರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಅಡ್ವಿನಿಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ದ್ವಾರಾ ಕಾರ್ಯಾಲೈಸಿ ಅವರು ರೋಕಪಾಲ್ ನೇಮಿನಬೆಕೆಂದೂ ವಿಚಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ ರವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯೇಸ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇಸ್‌ಗ್ರಾಂಥರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದು ಇಂಥಾದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೆಂಪಿರತಕ್ಕಂದ ಬಿಳಿಸಲ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ 22ರಾಲ್ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 ಮತ್ತು 3 ರಾಲ್ ತಪ್ಪಿದ್ದಾರು ದೂರುಗಳನ್ನು ಘೃತ್ತೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿಕ್‌ಹ್ಯಾಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸದ್ಗೋ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 ರ ಪ್ರಕಾರ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿಕ್‌ಹ್ಯಾಟ್ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಷನ್ 26 ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (2) ರಾಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪರ್ಫೀಟ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೂ ತಂದಿರಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದಂಥ ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಿರಿಯವರಲ್ಲ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದುರಿಂದ ಈ ಬಿಳಿಸಲ್ಪಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಪುಲೈಟ್‌ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಸಾರಿ ರೆಕಚೆಂಡೇ ಚನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಂದಾನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಂಪಿ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡು ಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಭಾಷ್ಯಬುಂದೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತತ್ವವೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಕಾರದ ಅಡ್ವೆಸ್‌ನ್ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಅಗಬಹುದು ಎಂದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಕಾರ ಕಣ್ಣ ತೆರೆದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಬಿರುತ್ತದೆ. ನಕಾರದವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಬಾರದು ಎಂದಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY.—My case is we represent public opinion very effectively.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—There are so many instances where you have changed your opinion on public pressure.

ಅದುದರಿಂದ ಇದೂ ಕೂಡ ನೈತಿಕ ದೂರವಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ.

ಹೀನಬಿರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಿಂತ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು. ಗುಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಪದವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಾರಿಸಾರ್ಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾಸಿ ಬಳಿಯುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ, ಪರಿಪೂರ್ವವಾದ ಅಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬರ್ಚ್ಯಾಯ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಜನಕಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಕೂಡ ಮಾನಸಿನಲ್ಲದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಕಮಿಷನ್ ಅಥ ಎನ್ ಕ್ಯೂಪ್ರಿ ಅಕ್ಸ್ ಇದೆ. ಕಮಿಷನ್ ನೇಮುಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, “The appropriate Government may, if it is of opinion...”

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not want to interrupt the hon'ble Member. He is free to say whatever he want to say, but etiquette of debate demands that he should have stated all points earlier. The right of reply is given only to meet the points that I have raised. If he wants to mention new points I have no objection. He can do that.

Sri K. H. PATIL.—It is the duty of the mover to give an outline of the Bill in the first instance and at the end of the debate while replying he will have to meet all the points and substantiate his motion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೆಗೌಡ.—ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಳನಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾರ್ವಜಿನಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಬರಬಹುದು, ಕಮಿಷನ್ ಅಥ ಎನ್ ಕ್ಯೂಪ್ರಿ ಅಕ್ಸ್ ಇದೆ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಲೋಕಪಾಲ ರನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡುವ ಅಕ್ಸ್ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನು ಏಕೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರಬಹುದು. ಅದರ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಅನುಮಾನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ವರದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮಿಷನ್ ಅಥ ಎನ್ ಕ್ಯೂಪ್ರಿ ಅಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಏಂದೆ ಏಂದರೆ, ಕಮಿಷನ್ ನೇಮುಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಮಾರ್ಪಾಠಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

Section 3 of the Commission of Enquiry Act :

“The appropriate Government may, if it is of opinion that it is necessary so to do...”

ಎಂದರೆ ನಕಾರಕ್ಕೆ ಅವೇಕ್ಷಣೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಮುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ನಾರ್ವಜಿನಿಕ ಕ್ಯೇರೆಲ್ಲ ಈ ಅನುಮಾನ ಭಾರಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಯಾಜಮಾನಾದವನು ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ದೂರ ಬಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾಜಮಾನ ಅರದವನು ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಭಬನೆಯಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ, ಒಬ್ಬ ಅಗಸ ಏನೇಕೆ ಒಂದು ನಿಷ್ಳಾ ಅನುಮಾನಪಟ್ಟ ಕಾರಣಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ತನ್ನ ಹಂಡತುಯಾದ ಸೀರಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರರು, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಷ್ಟ. I wish they become Ramas and Harischandras ಅಡ್ಡಿಂದ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ದೂರ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು?

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಶ್ರೀಕೃಪಾಲರ ನೇಮಕದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದಾಗ್ಗರೆ ಎಂದರೆ :

“The President shall on the advice of the Prime Minister appoint a person...”

ಯಾರನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಶೋತಗಳಿವೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ದರಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಿಗಳ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“17. Constitution of Commission—(1) The Governor shall, as soon as he receives a report under section 16, refer it to a Commission of Inquiry consisting of one or more members, as the Governor may think fit, nominated as hereinafter provided.

On a request in this behalf being made by the Governor, the Chief Justice shall nominate the member or members of the Commission as follows”

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇರೆ ಅಥವ ಇತರರ ಮೇರೆ ಅಪಾದನೆ ಬಂದರೆ ಹೆಚ್‌ಕೆರ್ಚ್‌F ನ್ಯಾಯಾ ಧೀರಣನ್ನು, ವಿಧಾನ ಮಂಬಂಡ ನಡ್ವೆಯನ್ನು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌F ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ್, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ್, ಇಂಂಡಪರ ಮೇರೆ ಆವಾಡನೆ ಬಂದರೆ ಡಿಪ್ರಿಕ್ ಚರ್ಚ್ ಮಂಟ್ಪದ ನ್ಯಾಯಾ ಧೀರಣನ್ನು, ಚೀಫ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಟೋನ್ ಅದವರು ನಾಯಿನ್‌ಎಂಟ್ ಮಾಡಬಹುದ್ದಿ ಏಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದಾಯಿತು. ಅದು ದಾಖಲಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಏನ್ನು ವಂಧ ದೂರಿಸಿದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂದಿಚೆಂಡಿಟಾಗಿ ಒಂದು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇರಲು ಕರ್ಮಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್‌ಕ್ರೀಡಿ ಅಕ್ಟ್, ಲೇಜಿಂಪಾಲರ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಿಯಾದ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಗವರ್ನರ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರಿಸಂಖ್ಯೆ ಕರ್ಮಿಗಳ ಚೀರ್ಮಾನ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿ, ಸರ್ಕಾರ ಇವರು ಯಾರಿಗೂ ಒನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಿಸ್ತು. ನಂಪುಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಷ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯದೇಯನ್ನು ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಾನ ಬಂಸಬಹುದು, ರಂಜ್ಯಾಲರ ಮಾನ ಬಂಸಬಹುದು, ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರಿಯನ್ನೊಳಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪೂರ್ಯ ಉಡೆಯಲು ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ದೀರ್ಘಾಗಿದ್ದಾರೆ, ದೀರ್ಘ ಏನು ವ ಹೆಸರನ್ನು ಉಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತತ್ತ ಅವರ ರಕ್ತಾಂಗಾಗಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಾನ್ಯದೇಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳೆನಲು ಸಭೆ ತನ್ನ ಬಹುಗೊಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-30 P.M.

MR. SPEAKER.—I will put the Motion to the House. The question is :

“That the Mysore Public Men Inquiries Bill, 1968, be circulated for eliciting public opinion thereon by 1st April 1969.”

The House divided : Ayes 27 Noes 55

The motion was negative